

6-річний період їх продуктивного використання. Із 349 маток, яких було використано для дослідження, частка тварин з середньою плодючістю 1-1,33 ягнати складає 39,2%. Маток з плодючістю 1,5-1,75 ягнати налічувалося 44,6%, решту – 16,2% складала вівцематки з плодючістю 2-2,65 ягнати у розрахунку на одне ягніння.

Матки з відносно низькими показниками плодючості 1-1,33 переважають тварин рівня 2-2,5 за настригом вовни на 0,2-0,46 кг ($td < 1,39$). За живою масою і довжиною вовни різниця ще менш визначена. Лідерами в стаді є матки з плодючістю 2,25 – більш крупними за живою масою (перевага до 5,4%).

Більш цінними є матки, які при помірній живій масі і настригу вовни мають найвищу плодючість – 2,5. Цю групу маток слід використовувати при індивідуальному підборі у створюваній багатоплідній лінії.

УДК 636.235.6

В.П.КОТКОВ, Р.І.МАЩЕНКО, Л.А.ЦУРІКОВА, В.В.КОВАЛЕНКО
СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖИРНОМОЛОЧНОГО ТИПУ
ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

Миколаївський інститутагропромислового виробництва УААН

Червона степова порода, яка є плановою для господарств Миколаївської області, добре пристосована до посушливих умов півдня України, має порівняно високу молочну продуктивність в умовах достатньої годівлі, проте жирномолочність корів та їх придатність до машинного доїння потребує подальшого удосконалення.

Використання англєрської та червоної датської порід при створенні українського жирномолочного типу червоної молочної породи було зумовлено бажанням одержати тварин молочного типу, які б поєднували в собі міцність конституції червоної степової худоби та високу жирномолочність й придатність до машинного доїння поліпшуючих порід.

На Миколаївській дослідній станції згідно з республіканською і обласною програмами, як співвиконавці однієї з 9 областей півдня України, проводилася робота по створенню українського жирномолочного типу червоної молочної породи з використанням англєрської і червоної датської порід.

Робота проводилася за методикою УНДІТ степових районів ім. М.Ф.Іванова «Асконія Нова», під керівництвом доктора сільськогосподарських наук Н.В.Кононенко і виконувалася в три етапи.

На першому етапі (1986-1990р.р.) шляхом відтворювального схрещування накопичували маточне поголів'я з кров'ю англєрської та червоної датської порід, в основному 3/8, 1/2, 5/8, 3/4-кровних тварин.

На другому етапі (1991-1995р.р.) продовжувалося накопичування тварин бажаної кровності, а також розведення тварин бажаного типу «в собі».

На третьому етапі (1996-2000р.р.) передбачалась консолідація цінних господарсько корисних ознак методом розведення за лініями, на основі ши-

рокого використання бугаїв-поліпшувачів, розведення тварин бажаного типу, апробація.

У дослідному господарстві проведено аналіз родоводів кожної корови, а також телиць парувального типу, вивчена генеалогічна структура стада та встановлені частки крові за англєрською, червоною датською та червоною степовою породами.

Щороку для корів та телиць парувального віку розробляли план індивідуального закріплення бугаїв-плідників з продуктивністю матерів 6,0-10,0 тис. кг молока жирністю 3,8-4,5%.

Для корів з прилиттям крові англєрської та червоної датської порід підбирали високоякісних бугаїв для одержання планових кровностей поліпшуючих порід.

Вимоги до тварин нового типу такі: надій – 5,0-6,0 тис. кг молока жирністю 3,8-3,9%, жива маса 520-550 кг, білка 3,6%, швидкість молоковіддачі 1,8 кг/хв.

Український жирномолочний тип червоної молочної породи було затверджено у 1998 році.

В дослідному господарстві, а також в інших господарствах Миколаївської області відібрано 85 корів, які відповідають вимогам до корів українського жирномолочного типу червоної молочної породи. Середня продуктивність їх складає 6187 кг молока жирністю 3,94% та 245 кг молочного жиру. Окремі корови роздоені до високої продуктивності. Так, від корови Флори 6062 (7/8 крові англєрської і 1/8 червоної степової) за 305 днів IV лактації одержано 10124 кг молока жирністю 3/9% та 394 кг молочного жиру. Від корови Родінки 5056, 3/4 кровної за англєрською породою і 1/4 червоної степової одержано 3 – 305 – 9200 – 3,92 – 360,6. Обидві корови належать до спорідненої групи Цируса 16497.

Від Кайми 2261, 3/4 англєрської та 1/4 червоної степової, яка належить до спорідненої групи Корбитця 16486, одержано відповідно 2 – 305 – 8045 – 3,87 – 311,3.

УДК 636.4.082.

Л.Ф.КРИЛОВА

НОВИЙ ЗАВОДСЬКИЙ ТИП СВИНЕЙ (УСБ-1)

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Новий заводський тип свиней в українській степовій білій породі (УСБ-1) створено шляхом внутрішньопорідної селекції об'єднаних генотипів племзаводів «Молочне», «Славутич», ім.Калініна та племферми ДГ «Каховське».

Теоретичним обґрунтуванням такого підходу було те, що прогрес стада, типу, породи забезпечують, перш за все, видатні генотипи і їх максимальне використання при інбридингу. З одного боку, це підвищує гомозиготність популяції, а з другого – продуктивні якості.

Спеціальним підбором передбачалось: повторення кращих поєднань

(8-10%); помірний інбридинг (14%); однорідний підбір пар з видатною продуктивністю (5-8%); внутрішньолінійний гомогенний підбір (25-30%); міжлінійний підбір по типу гетерогенного поліпшуючого підбору (35-40%). Серед перелічених типів підбору визначальним був спеціальний підбір пар, який забезпечив створення особливо цінних генотипів з високою продуктивністю. При цьому була консолідована спадкова основа і сформована генеалогічна структура (п'ять ліній і 10 родин), яка сприяє розведенню тварин без застосування споріднених паруваль.

Основою лінійної належності є генотип і якісні селекційні ознаки шкороплості і м'якості. Новий тип становлять великорослі, широкотілі, з добре розвиненими м'ясними формами тварини; з доброю довжиною тулуба, широкими і глибокими грудьми, великими окостами і порівняно легкою головою. Вуха напівстоячі, масть біла, конституція міцна. Середня жива маса кнурів-плідників – 340 кг і більше, довжина тулуба – 187 см; у свиноматок відповідно – 235 кг, 166 см. Свиноматки характеризуються високопродуктивним довголіттям. Їх багатоплідність – 12 порослят і більше, за один опорос, великоплідність 1,2 – 1,5 кг, молочність – 60 – 65 кг, маса гнізда порослят при відлученні – 200 – 230 кг. Тварини м'ясо-окосного типу характеризуються високою потенціальною енергією росту при економній витраті кормів.

На контрольній відгодівлі підсвинки досягають живої маси 100 кг за 175-180 днів при середньодобових приростах – 740-850 г і витраті корму на 1 кг приросту – 3,6 – 3,7 корм.од., виході м'яса з туші – 61 – 62%. Товщина шпиків на рівні 6-7 грудних хребців становить 28-29 мм, площа «м'язевого вічка» – 33,6 см², маса окосту – 11,3 кг, довжина туші – 97 см.

Підсвинки від кращих кнурів і маток досягають живої маси 100 кг за 169-175 днів при середньодобових приростах 760-890 г, витраті кормів 3,42 корм.од., виході м'яса 61,5-62%, площі «м'язевого вічка» 33,6 см² масі окосту 12,4 кг, довжині туші 98 см.

У спільному українсько-німецькому племпідприємстві «Асканія-Генетик» використовуються кнури-плідники Крон 227 і Крон 303, які оцінені за якістю потомства і віднесені до поліпшувачів: вік досягнення живої маси 100 кг – 169 днів, середньодобовий приріст – 763 г, витрата кормів – 3,56 корм.од., довжина туші – 98 см, площа «м'язевого вічка» – 33 см², маса окосту – 11,7 кг.

Науковими дослідженнями і широкою виробничою практикою доведено, що тварини нового заводського типу містять в собі високий генетичний потенціал продуктивних, відгодівельних і м'ясних якостей.

При поєднанні кнурів-плідників нового типу з матками іншого походження спостерігається підвищення продуктивності на 5-8%. Тварини нового типу користуються попитом у колективних і фермерських господарствах.